

รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนนารายณ์วิทยาที่มีต่อการนิเทศ
การศึกษา เทคนิคการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching)
ในการจัดการเรียนรู้แบบ e-learning

โดย

นายตะวัน ชาญวิริยะปรีดา

ผู้ฝึกประสบการณ์นิเทศการศึกษา

รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกประสบการณ์นิเทศการศึกษา
ก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนนาจารย์วิทยาที่มีต่อการนิเทศการศึกษา เทคนิคการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) ในการจัดการเรียนรู้แบบ e-learning ฉบับนี้ สำเร็จได้เพราะผู้ศึกษาค้นคว้าได้รับความช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องจาก นายสมนึก ภูวศานต์ ศึกษาพิเศษที่เลี้ยง นายสุรียา ผ่องเสียง และนางสาวนุชนารถ ภูมาศ ศึกษาพิเศษที่ปรึกษา ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำ ผู้ศึกษาค้นคว้า ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณคณะศึกษานิเทศก์ฝึกประสบการณ์ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำช่วยเหลือและรวบรวมเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการนิเทศครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบ e-learning โดยใช้เทคนิคการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) จนทำให้ผลงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ที่ให้ข้อคิดและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติหน้าที่และบทบาทของศึกษานิเทศก์

ขอขอบคุณนักเรียน ผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนชุมชนนาจารย์วิทยาที่ให้ความร่วมมือและสนใจในกิจกรรมการนิเทศด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันใดที่เกิดขึ้นจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอมอบไว้เป็นเครื่องบูชา พระคุณบิดามารดา บุรพจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ตะวัน ชาญวิริยะปรีดา

ชื่อเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนนารายณ์วิทยาที่มีต่อการนิเทศการศึกษา เทคนิคการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) ในการจัดการเรียนรู้แบบ e-learning

ผู้ศึกษาค้นคว้า นายตะวัน ชาญวิริยะปริดา

บทคัดย่อ

การศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนนารายณ์วิทยาที่มีต่อการนิเทศการศึกษาเทคนิคการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) ในการจัดการเรียนรู้แบบ e-learning มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนนารายณ์วิทยา จำนวน 5 คน ที่มีต่อการนิเทศการศึกษาเทคนิคการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) 2) เพื่อส่งเสริมให้ครูนำระบบการเรียนรู้แบบ e-Learning มาใช้ในการจัดการเรียนรู้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครู โรงเรียนชุมชนนารายณ์วิทยา จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ 1) แบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่ผ่านการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.18 – 4.62 2) แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนต่อการเรียนรู้แบบ e-Learning

ผลการศึกษาพบว่า

ครูโรงเรียนชุมชนนารายณ์วิทยา จำนวน 5 คน มีความพึงพอใจต่อการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) ในเรื่องของการจัดการเรียนการสอนแบบ แบบ e-learning มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28

โดยสรุป ครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนนารายณ์วิทยาให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนแบบ e-learning โดยใช้เทคนิคการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) มีความเหมาะสม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนได้ คณะครูมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
สารบัญ	ค
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์	2
ขอบเขตของการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2 ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง	3
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	19
บทที่ 4 ผลการศึกษา	20
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	21
เอกสารอ้างอิง	22
ภาคผนวก	23

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ครูผู้สอนต้องวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด รวมทั้งสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยยึดหลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง และเน้นคุณธรรม จริยธรรม

ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน เช่น กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์ การแก้ปัญหา การเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการจัดการกระบวนการวิจัย เป็นต้น ทั้งนี้ต้องให้ความสำคัญกับการใช้สื่อ การพัฒนาสื่อ การใช้แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น การวัดประเมินผลที่หลากหลายเพื่อให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามความมุ่งหวังของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ครูผู้สอนมีบทบาทสำคัญยิ่งในการจัดทำ พัฒนาและเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่ดี มีประสิทธิภาพ เหมาะสมตามความแตกต่างของผู้เรียน ด้วยเหตุนี้สถานศึกษาควรให้การส่งเสริม สนับสนุนให้มีการนำสื่อไปใช้ ในการพัฒนาการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อผู้เรียนอย่างหลากหลายและเพียงพอ โดยการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ ศูนย์การเรียนรู้ ระบบสารสนเทศ และเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษา ชุมชน รวมทั้งการค้นคว้าวิจัย พัฒนาสื่อที่สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน

ในปัจจุบัน e-Learning มีบทบาทสำคัญมากขึ้นเนื่องจากความจำเป็นในการกระจายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ท้องถิ่นอย่างทั่วถึง การเข้าสู่ยุคข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยี หลายองค์กรทั้งในภาคธุรกิจและภาคการศึกษาเริ่มนำ e-Learning มาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร สำหรับสถาบันการศึกษาก็ได้มีการใช้ e-Learning เพื่อเสริมการเรียนการสอนในแบบปกติผู้เรียนจะสามารถเข้าไปเรียนรู้บทเรียนได้ในรูปแบบต่างๆ อาทิ เนื้อหาที่เป็นตัวอักษร ภาพเคลื่อนไหว วิดีโอบันทึกการสอน ฯลฯ ซึ่งสามารถเปิดเรียนซ้ำไปซ้ำมาได้จนกว่าจะเข้าใจหรือหากยังมีข้อสงสัยจะติดต่อเพื่อคุยกับครูผู้สอนได้ นอกจากนี้ยังมีการส่งงานหรือการบ้านทางอีเมลอีกด้วย

การเรียนแบบ e-Learning เป็นการเพิ่มสีสันให้การเรียนมีความน่าสนใจ สามารถเรียนรู้ได้ในเวลาที่ต้องการไม่ว่าจะเป็นเวลาใดหรือเรียนจากสถานที่ใดจะใช้เวลามาก-น้อยเพียงใดก็ได้ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้เรียน และประหยัดค่าใช้จ่าย สามารถกระจายความรู้ได้รวดเร็ว และช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาที่ต้องการให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนตามอัธยาศัย ซึ่งจะเป็นการปูพื้นฐานให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ได้ในที่สุด

สำหรับประเทศไทยที่ยังเป็นอุปสรรคสำหรับการเรียนการสอนแบบนี้คือ ค่านิยมและควมมีวินัยของผู้เรียน ในความรู้สึกของคนไทยยังต้องการให้มีครูเป็นผู้สอนเพราะจะยังไม่คุ้นชินกับการเรียนด้วยตนเอง ต้องมีครูเป็นผู้หยิบยื่นข้อมูลให้ รวมทั้งเรื่องมีวินัยในการเรียนที่ต้องปลูกฝังและใช้เวลาอีกระยะหนึ่ง จึงจะทำให้การเรียนแบบนี้ประสบผลสำเร็จได้ นอกจากนี้ครู ก็ต้องปฏิรูปการสอนด้วย คำนึงถึงผู้เรียน มีการเตรียมเนื้อหาการสอน ใช้วิธีการสอนที่น่าสนใจและเข้าใจง่าย

“ การใช้ e-Learning จะเป็นการเสริมการเรียนการสอนในห้องเรียนให้ได้ผลมากยิ่งขึ้น แต่คงไม่สามารถให้เรียนแบบ e-Learning ทั้ง 100% เพราะการเรียนในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ แม้จะมีข้อดีมากมาย แต่มีข้อจำกัดหลายอย่าง การเรียนในห้อง เรียนแม้จะมีข้อดี แต่ก็มีข้อดีหลายข้อ ทางออกที่ดี คือ น่าจะเลือกใช้ประโยชน์จาก e-Learning เพื่อเติมช่องว่างการเรียนการสอนในห้องเรียนและกระตุ้นการเรียนรู้แบบใหม่ในยุคข้อมูลข่าวสารที่มีเด็กเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ให้มีคุณภาพมากขึ้น ”

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาครู ให้สามารถเข้าถึงเทคโนโลยี แบบ e-learning และสามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และยังเป็นการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูสามารถนำเครื่องมือออนไลน์มาประยุกต์ ใช้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้อย่างเป็นรูปธรรม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูโรงเรียนชุมชนนารายณ์วิทยา จำนวน 5 คน ที่มีต่อการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching)
2. เพื่อส่งเสริมให้ครูนำระบบการเรียนรู้แบบ e-Learning มาใช้ในการจัดการเรียนรู้

ขอบเขตของการศึกษา

ครูผู้สอน โรงเรียนชุมชนนารายณ์วิทยา อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวน 5 คน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับศึกษานิเทศก์ในการออกนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครู

บทที่ 2

ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching)

การนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching)

การนิเทศแบบให้คำชี้แนะ เป็นเทคนิคการนิเทศแบบหนึ่งที่มีความสำคัญในการช่วยเหลือให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญคือ ศึกษานิเทศก์ รวมทั้งเครือข่ายการนิเทศที่เข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศการศึกษา การดำเนินการเพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ครูและผู้บริหารสถานศึกษา ให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ และได้มาตรฐาน ตลอดจนสามารถเสริมสร้างการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็ง การนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) จึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นได้

การนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) เป็นวิธีการพัฒนาสมรรถภาพการทำงานของครู โดยเน้นไปที่การทำงานให้ได้ตามเป้าหมายหรือการช่วยให้สามารถนำความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่และหรือได้รับการอบรมมาไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ การให้คำชี้แนะมีลักษณะเป็นกระบวนการ มีเป้าหมายที่ต้องการไปให้ถึง 3 ประการ คือ การแก้ปัญหาในการทำงาน การพัฒนาความรู้ ทักษะ หรือความสามารถในการทำงาน และการประยุกต์ใช้ทักษะหรือความรู้ ในการทำงาน ที่ตั้งอยู่บนหลักการของการเรียนรู้ร่วมกัน (Co-Construction) โดยยึดหลักว่าไม่มีใครรู้มากกว่าใคร จึงต้องเรียนไปพร้อมกันเพื่อให้ค้นพบวิธีการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง

ผู้ทำหน้าที่นิเทศแบบให้คำชี้แนะ

ผู้ทำหน้าที่นิเทศแบบให้คำชี้แนะแก่ครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มศักยภาพการจัดการเรียนรู้แก่ครูและผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน แบ่งได้เป็น 2 ระดับดังนี้

1. ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา และศึกษานิเทศก์
2. ระดับเครือข่ายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่มีความรู้ความสามารถ และประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching)

ขั้นตอนการนิเทศแบบให้คำชี้แนะเพื่อเพิ่มศักยภาพครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้สามารถจัดการเรียนรู้และยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้สูงขึ้น มีขั้นตอนหลักสำคัญอยู่ 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการก่อนการให้คำชี้แนะ

การเตรียมการก่อนการให้คำชี้แนะ เป็นการเตรียมองค์ความรู้ในการนำไปใช้ในการชี้แนะ โดยมิวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งผู้นิเทศจะคอย

แนะนำ ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ ให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง นอกจากผู้ชี้แนะจะเสนอแนะแล้ว ต้องให้ครูได้วิเคราะห์ตนเอง ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ อย่างมีคุณภาพ ในสภาวะแวดล้อมต่าง ๆ และสามารถแก้ปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้หมดไป การให้คำชี้แนะจะช่วยให้ครูสามารถสะท้อนภาพการปฏิบัติงานของครูเพื่อให้ตระหนักว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะต้องใช้วิธีการจัดการเรียนรู้อย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ขณะเดียวกันผู้ให้คำชี้แนะจะให้ข้อมูลความรู้ที่จำเป็นซึ่งครูยังขาดอยู่ ดังนั้นการให้คำชี้แนะที่มีประสิทธิภาพไม่เพียงขึ้นอยู่กับทักษะของผู้นิเทศ และความสามารถในการรับการนิเทศ (Receptiveness) ของครูเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการด้วยกัน ผู้ชี้แนะควรจะต้องเป็นผู้รักการอ่าน รักการแสวงหาความรู้ และจะต้องมีการขวนขวายหาข้อมูลความรู้ใหม่อยู่ตลอดเวลารวมทั้งจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ให้คำชี้แนะ จะต้องมีความพร้อมก่อนการให้คำชี้แนะดังต่อไปนี้

1. การสร้างองค์ความรู้

ผู้ทำหน้าที่ ให้คำชี้แนะ ต้องมีการสร้างองค์ความรู้ เรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- 1.1 การจัดการเรียนรู้แบบละเอียดขั้น หลักสูตรและการออกแบบการเรียนรู้
- 1.2 การวิจัยในชั้นเรียน
- 1.3 การจัดการเรียนรู้ โดยใช้ โครงงาน
- 1.4 การใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
- 1.5 เรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การสร้างทีมงาน

ปัจจัยที่สำคัญในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ คือ คน ซึ่งมีผลกระทบต่อบรรยากาศในการทำงานของกลุ่มว่าจะราบรื่นมีการสนับสนุนเกื้อกูลช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการแก้ไขปัญหา อุปสรรค และข้อยุ่ยากให้ผ่านพ้นไปได้ นั้น ต้องอาศัยการทำงานเป็นทีมศักยภาพของคนในกลุ่ม เพื่อการทำงานร่วมกัน คิดร่วมกัน วางแผนร่วมกันและแก้ปัญหาาร่วมกัน นับว่าเป็นการรวมพลังของทีมงาน ซึ่งจะส่งผลให้ประสบผลสำเร็จในการทำงานมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการทำงานเป็นทีมจึงเป็นวิธีการที่ได้ผลมากที่สุด การมีส่วนร่วม มีความผูกพันและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในทีมงานเป็นอย่างดี การสร้างทีมงานที่ประสบผลสำเร็จ มีแนวทางการสร้างทีมงานตามแนวของ Katzenbach Hohn R. and Smith Doglas (www.wutthi.com/forum/) ดังนี้

- 2.1 กำหนดทิศทางอย่างเร่งด่วน สมาชิกทีมต้องการความแน่นอนในการตั้งวัตถุประสงค์ และความคาดหวังของทีม ซึ่งต้องมีตัวบ่งชี้ที่ชัดเจนที่จะเป็นแนวทางในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ
- 2.2 การเลือกตั้งสมาชิกทีม ควรจัดให้อยู่บนพื้นฐานของทักษะและศักยภาพที่มีอยู่ และทีมจำเป็นต้องมีทักษะที่จะทำให้เกิดความสมบูรณ์ขึ้นภายใน 3 ประการ คือทักษะทางเทคนิคในหน้าที่การงาน ทักษะในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
- 2.3 การประชุมหรือพบปะกันครั้งแรก ต้องทำด้วยความพิถีพิถันตั้งใจ เพื่อสร้างความประทับใจให้เกิดขึ้น มีกำหนดระยะเวลาให้ทุกคนรู้แน่นอน และมีการย้ำเตือนโดยผู้นำทีมหรือผู้บริหารอาจใช้อำนาจหน้าที่คอยดูแลภายในทีม

2.4 ตั้งกฎในทีมปฏิบัติ ให้ชัดเจน การพัฒนาทีมที่แท้จริง โดยนำกฎเกณฑ์มาช่วยให้พบกับความสำเร็จ ในเรื่อง วัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงาน จุดเน้นที่ควรสนับสนุนคือ การเปิดเผยจริงใจต่อการสร้างให้เกิดความไว้วางใจกันและกัน การมีข้อตกลงร่วมกันอย่างเหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน

2.5 จุดมุ่งหมายและความเหมาะสมในการปฏิบัติงานที่ตั้งขึ้น จะไม่ยึดติดกับผู้บริหาร แต่จะตั้งขึ้นโดยสมาชิกมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดความสำเร็จตามที่ ได้ตั้งจุดมุ่งหมาย

2.6 สร้างความท้าทายให้กับกลุ่มในการทำงาน ด้วยการนำข้อมูลข่าวสารข้อเท็จจริงใหม่ ๆ มาช่วยสนับสนุนการทำงานของสมาชิกในทีม

2.7 ให้เวลาแก่กันและกันให้มากที่สุดอาจเป็นเวลาตามที่นัดหมายหรือไม่ก็ได้

2.8 การใช้อำนาจบารมี ให้เกิดประโยชน์เช่น การให้ข้อมูลย้อนกลับในทางบวก ความเอาใจใส่ซึ่งกันและกัน การให้รางวัล เป็นต้น

3. องค์ประกอบของทีมงานพัฒนาคุณภาพ

ทีมงานพัฒนาคุณภาพที่มีประสิทธิภาพควรเป็นทีมงานที่ทำงานเพื่อเป้าหมายร่วมกัน มีความขัดแย้งระหว่างสมาชิกน้อย สมาชิกทุกคนสนับสนุนซึ่งกันและกัน การติดต่อสื่อสารเป็นไปโดยเปิดเผย และสมาชิกทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข ดังนั้น การทำงานเป็นทีมจะสมบูรณ์ได้ต้องทำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ยาวนาน เป็นที่พึงพอใจของสมาชิกทุกคนจะทำให้สมาชิกสามารถรักษาสถานภาพที่ดีของทีมไว้เพื่อพัฒนางานให้เจริญก้าวหน้าต่อไป การสร้างพลังความสำเร็จของทีมต้องสร้างความเชื่อมั่น เป้าหมายร่วมกัน สร้างความภูมิใจ ความเป็นเจ้าของ สร้างความศรัทธาและความไว้วางใจ ซึ่งองค์ประกอบของทีมงานคุณภาพ ควรประกอบด้วย

3.1 ทีมนำ ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประธานเครือข่ายฯ ประธานศูนย์วิชาการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 ทีมทำ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ศึกษานิเทศก์

4. การจัดทำข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษาเพื่อใช้ในกระบวนการให้คำชี้แนะ

ปัจจุบันข้อมูลสารสนเทศมีความจำเป็นอย่างยิ่ง สำหรับการบริหารการศึกษาโดยเฉพาะ การบริหารสถานศึกษาการมีข้อมูลและระบบสารสนเทศที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน จะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาตัดสินใจได้ถูกต้อง แม่นยำ ทันกาลมากขึ้น โดยเฉพาะในการวางแผนการศึกษาและการยกระดับคุณภาพการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษานอกจากการปฏิบัติหน้าที่ ในงานที่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถแล้วยังต้องใช้ข้อมูลสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการโดยมีเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน และสถานศึกษาขนาดเล็กให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ข้อมูลและระบบสารสนเทศที่ดีควรครอบคลุมองค์ประกอบพื้นฐานของการจัดการศึกษา และต้องมีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบ ง่ายต่อการนำไปใช้อันจะส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามนโยบายการจัดการศึกษาซึ่งอาจแบ่งได้ ดังนี้

4.1 ข้อมูลและสารสนเทศพื้นฐานของสถานศึกษา ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา ชุมชน อาคารเรียน อาคารประกอบ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ในสถานศึกษา เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุด ตลอดจนแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา เป็นต้น

4.2 ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน ผู้เรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของสถานศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้เรียนรายบุคคล เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ NT /O-NET แล้วยังต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับด้านภูมิหลังทางครอบครัวและชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่

4.3 ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวกับครูและการจัดการเรียนการสอน เช่น จำนวนครู คุณวุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ วิชาที่สอน ผลงานทางวิชาการ การจัดการแผนการเรียน/ชั้นเรียน อุปกรณ์การสอนแหล่งข้อมูลเรียนรู้ ระเบียบสะสม ตารางสอน และผลการปฏิบัติงานของครู รวมถึงบุคคลภายนอกที่มีความรู้ความสามารถพิเศษในด้านต่างๆสามารถเป็นวิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิหรือครูภูมิปัญญาไทย เป็นต้น ข้อมูลในด้านกระบวนการเรียนการสอน ได้แก่ ลักษณะของวิธีการสอน ตารางสอน การมีส่วนร่วมของนักเรียน การใช้ตำราเรียน สื่อการสอน การประเมินผลการเรียนการสอน การรายงานผลการเรียน การสอนซ่อมเสริม วิธีและ การใช้เครื่องมือประเมิน การวางแผนการวัด และประเมินผลการเรียนนำไปพัฒนาผู้เรียน การพิจารณากิจกรรมแนะแนว กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวิจัยในชั้นเรียน เป็นต้น

4.4 ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ซึ่งจัดเป็นหัวใจของงานด้านการศึกษาผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่างๆ ให้ความสนใจและต้องการทราบข้อมูลที่ต้องการรวดเร็ว เชื่อถือได้ เช่น หลักสูตร แผนการสอน คู่มือ การพัฒนาหลักสูตรการสำรวจความต้องการของชุมชน และการใช้ตำราเรียนของครูและนักเรียน การจัดทำคลังข้อมูล คลังข้อสอบที่เป็นระบบและเป็นปัจจุบัน เป็นต้น

แผนการนิเทศและเครื่องมือการนิเทศ

การวางแผนเพื่อให้คำชี้แนะ จะต้องกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในการชี้แนะให้ครอบคลุมชัดเจนต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ใช้กระบวนการร่วมคิด ร่วมทำในการวางแผน การชี้แนะทางนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา ซึ่งทำให้สามารถร่วมกันกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และทุกคนรู้สึกเป็นเจ้าของที่จะพัฒนา และร่วมกันพัฒนาอย่างเต็มที่ซึ่งจะส่งผล ให้การดำเนินการยกระดับคุณภาพการศึกษาสูงขึ้น

แผนการให้คำชี้แนะจะต้องมุ่งพัฒนาเจาะลึก และเป็นแผนให้คำชี้แนะที่สามารถในการนำไปใช้ในการยกระดับคุณภาพการศึกษา แผนและเครื่องมือการชี้แนะสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีองค์ประกอบของแผนการให้คำชี้แนะ ดังนี้

- วัตถุประสงค์
- เป้าหมาย
- ประเด็นการให้คำชี้แนะ/กิจกรรม
 - การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น หลักสูตรและการออกแบบการเรียนรู้
 - การวิจัยในชั้นเรียน
 - การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน
 - การใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
 - เรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- ระยะเวลา
- ผู้ชี้แนะ/ผู้รับการให้คำชี้แนะ
- สื่อ/เครื่องมือ
- สรุปร ประเมินผล การนิเทศ

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการให้คำชี้แนะ

ขั้นตอนการดำเนินงานให้คำชี้แนะเป็นขั้นตอนที่ศึกษานิเทศก์หรือผู้ชี้แนะ ช่วยให้ครูนำความรู้ ความเข้าใจที่มีอยู่ หรือที่ได้รับจากการอบรมไปปฏิบัติ ให้เกิดผลสำเร็จตามศักยภาพหรือความสามารถของครูแต่ละคน เป็นการพัฒนากลุ่มครูจำนวนน้อยหรือรายบุคคลอย่างเข้มข้น ทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด เช่น การสังเกต การสอนในชั้นเรียน พิจารณาผลงานนักเรียนร่วมกันกับครูเป็นการพัฒนาในบริบทการทำงานในสถานศึกษา

ขั้นตอนการให้คำชี้แนะประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

2.1 การศึกษาต้นทุนเดิม เป็นขั้นที่ศึกษานิเทศก์หรือผู้ให้คำชี้แนะทำความเข้าใจวิถีคิด วิธีการทำงานและผลที่เกิดขึ้นจากการทำงานของคุณครูว่าอยู่ในระดับใด เพื่อเป็นข้อมูลในการต่อยอด ประสพการณ์ในระดับที่เหมาะสมกับครูแต่ละคน ซึ่งในขั้นนี้อาจใช้วิธีการต่างๆ กันไปตามสถานการณ์ ได้แก่

- 1) การให้ครูบอกเล่า อธิบายวิธีการทำงานและผลที่เกิดขึ้น
- 2) การพิจารณาร่องรอยการทำงานร่วมกัน เช่น แผนการสอน ชิ้นงานของนักเรียน
- 3) การสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียน

2.2 การให้ครูประเมินการทำงานของตนเอง เป็นขั้นที่ช่วยให้ครูได้ทบทวนการทำงานที่ผ่านมาของตนเอง โดยใช้ตัวอย่างที่เป็นรูปธรรม ได้แก่การสอนที่เพิ่งสอนจบไปแล้ว ชิ้นงานที่นักเรียนทำเสร็จมาใช้ประกอบการประเมิน จัดให้ครูมีโอกาสได้ “นิกย้อนและสะท้อนผลการทำงาน” ช่วยให้ครูได้ทบทวนและไตร่ตรอง ว่าตนเองได้ ใช้ความรู้ความเข้าใจไปสู่การปฏิบัติอย่างไร มีอุปสรรคปัญหาใดเกิดขึ้นบ้าง คำถามที่มักใช้กันในขั้นนี้มี 2 คำถามหลัก คือ “อะไรที่ทำได้ดี...” “จะให้ดีกว่านี้ ถ้า...”

2.3 ขั้นต่อยอดประสพการณ์ เป็นขั้นที่ศึกษานิเทศก์หรือผู้ให้คำชี้แนะมีข้อมูลจากการสังเกต การทำงานและฟังครูอธิบายความคิดของตนเอง แล้วจึงลงมือต่อยอดประสพการณ์ในเรื่องเฉพาะนั้น เพิ่มเติม ซึ่งศึกษานิเทศก์หรือผู้ชี้แนะต้องอาศัยปฏิภาณในการวินิจฉัยให้ได้ว่า **ครูต้องการความช่วยเหลือในเรื่องใด** หากไม่แน่ใจก็อาจใช้วิธีการสอบถามขอข้อมูลเพิ่มเติม ในขั้นต่อยอดประสพการณ์มักมีการดำเนินการใน 2 ลักษณะดังนี้

- 1) เมื่อพบว่าคุณครูมีความเข้าใจที่ผิดพลาดบางประการ หรือมีปัญหา ก็จำเป็นต้องแก้ไขปรับความรู้ ความเข้าใจให้ถูกต้องและช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหา
- 2) เมื่อพบว่าคุณครูเข้าใจหลักการสอนดีแต่ยังขาดประสพการณ์ในการออกแบบการเรียนการสอน ก็จำเป็นต้องเพิ่มเติมความรู้ แบ่งปันประสพการณ์

ขั้นตอนที่ 3 การสรุปผลการให้คำชี้แนะ

การสรุปผลการให้คำชี้แนะเป็นขั้นตอนที่ศึกษานิเทศก์ หรือผู้ให้คำชี้แนะเปิดโอกาสให้ครูได้สรุปผลการให้คำชี้แนะเพื่อให้ได้หลักการสำคัญไปปรับปรุงหรือพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองต่อไป มีการวางแผนที่จะกลับมาชี้แนะร่วมกันอีกครั้งว่า ความรู้ความเข้าใจใหม่ที่ได้รับการชี้แนะครั้งนี้ จะเกิดผลในทางปฏิบัติเพียงใด รวมไปถึงการตกลงร่วมกันเรื่องให้ความช่วยเหลืออื่นๆ เช่นหาเอกสารมาให้ศึกษา ประสานงานกับบุคคลอื่น ๆ แนะนำแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม เป็นต้น

การทำ AAR หรือการตรวจสอบผลหลังการปฏิบัติงาน

AAR ย่อมาจากคำว่า After Action Review ซึ่งเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ ใช้ ในการทบทวนความรู้หลังการให้คำชี้แนะ (Coaching) แต่ละครั้ง เน้นการแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ ไม่มีถูก - ผิด เป็นการทบทวนเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น หรือไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นอีก ขณะเดียวกันก็คงไว้ซึ่งวิธีการที่ดีที่สุด โดยศึกษานิเทศก์หรือผู้ให้คำชี้แนะ ควรกระตุ้นให้ครูตอบคำถามให้กับตัวเอง ดังนี้

- 1) สิ่งที่คุณคาดว่าจะได้รับการนิเทศ คืออะไร
- 2) สิ่งที่เกิดขึ้นจริง คืออะไร
- 3) ทำไมสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงจึงแตกต่างกัน เพราะเหตุใด
- 4) สิ่งที่ได้เรียนรู้และวิธีการลดหรือแก้ไขความแตกต่าง คืออะไร

เมื่อศึกษานิเทศก์ให้คำชี้แนะกับครูและผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละเรื่องเพื่อให้เห็นภาพของความสำเร็จในการให้คำชี้แนะ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำ AAR เพื่อให้ได้คำตอบตามข้อคำถามดังกล่าวข้างต้น จะช่วยให้ครูผู้บริหารสถานศึกษาได้รับรู้ว่าผลการชี้แนะในครั้งนี้เป็นอย่างไร แต่ผลที่ได้รับนั้นไม่ใช่คำตอบสุดท้าย เพราะเมื่อเวลาผ่านไปย่อมเกิดปัญหาใหม่ เวลาการทำ AAR ควรคำนึงถึงหลักในการดำเนินการดังนี้

- 1) ควรทำ AAR ทันทีหลังจากจบสิ้นการให้คำชี้แนะ
- 2) ไม่มีการกล่าวโทษ ชำ้เติม ตอกย้ำซึ่งกันและกัน โดยให้มีบรรยากาศเป็นกันเอง
- 3) คอยอำนวยความสะดวก กระตุ้น ตั้งคำถามให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษาได้แสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะของตน

ความคิดเห็นข้อเสนอแนะของตน

- 4) ควรถามตัวเองว่าสิ่งที่ได้รับคืออะไร
- 5) หันกลับมาดูว่าสิ่งที่เกิดขึ้นจริงคืออะไร
- 6) ความแตกต่างคืออะไร ทำไมจึงแตกต่างกัน
- 7) บันทึกเพื่อเตือนความจำว่าวิธีการใดบ้างที่ศึกษานิเทศก์หรือผู้ให้คำชี้แนะได้เคยนำมาแก้ปัญหาแล้ว

3.1 การสรุปผลการให้คำชี้แนะ

ขั้นตอนต่อมาหลังจากศึกษานิเทศก์ได้ดำเนินการทำ AAR แล้ว คือ การสรุปผลการให้คำชี้แนะที่ศึกษานิเทศก์ และครูผู้สอนหรือผู้บริหารสถานศึกษาได้มีการเรียนรู้ร่วมกัน เช่น การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้น การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน และการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ตามแนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโครงการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็ง โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน และควรสรุปผลการให้คำชี้แนะในประเด็นต่าง ๆ เช่น

- 1) ระดับการรับรู้ ในเนื้อหา สาระ รายละเอียดของวิธีการจัดการเรียนรู้

- 2) ความสามารถในการจัดการเรียนรู้
- 3) การใช้สื่อ/แหล่งเรียนรู้
- 4) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

3.2 การวางแผนการให้คำชี้แนะครั้งต่อไป

การให้คำชี้แนะเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ครูได้ค้นพบพลัง หรือวิธีการทำงาน สามารถพึ่งพาความสามารถของตนเองได้ เป้าหมายของการให้คำชี้แนะ คือ การให้ครูสามารถพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ดังนั้นการให้คำชี้แนะของศึกษานิเทศก์เพียงครั้งเดียวจึงไม่สามารถบรรลุผลได้ ศึกษานิเทศก์หรือผู้ให้คำชี้แนะต้องวางแผนการให้คำชี้แนะในครั้งต่อไปร่วมกับครู ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเชื่อมโยงต่อยอดการจัดการเรียนรู้ ในแต่ละเรื่องตามบริบทของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรม ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพและยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้สูงขึ้น มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาซึ่งสถานศึกษาควรดำเนินการ ดังนี้

3.2.1 วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยผู้ให้คำชี้แนะและสถานศึกษาวางแผนการทำงานร่วมกัน ดังนี้

- 1) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้มองเห็นทิศทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบ มีแผนปฏิบัติการประจำปี ที่มีโครงการกิจกรรมรองรับ
- 2) การกำหนดสภาพความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างต่อเนื่อง ชัดเจนเป็นรูปธรรม
- 3) การกำหนดวิธีการดำเนินงานที่มีหลักการ มีผลการวิจัยหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนรู้ การสร้างเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ
- 4) ควรส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของครูผู้ บริหารสถานศึกษา บิดามารดา ผู้ปกครอง บุคลากร ในชุมชน โดยเฉพาะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทในการกำกับ ติดตาม และให้ความเห็นชอบต่อแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้การคุณภาพการจัดการศึกษาบรรลุผลตามเจตนารมณ์

3.2.2 นำเสนอผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practices)

หลังจากสถานศึกษาได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และทำให้สถานศึกษามีคุณภาพการศึกษาสูงขึ้น เพื่อให้เกิดความภูมิใจในการปฏิบัติงาน สถานศึกษาควรคัดเลือกผลการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ นำเสนอและเผยแพร่ โดยมีประเด็นที่ควรนำเสนอ ดังนี้

- 1) ชื่อผลงาน Best Practice
- 2) หลักการ/ แนวคิด/ทฤษฎี
- 3) วัตถุประสงค์
- 4) กลุ่มเป้าหมาย
- 5) การดำเนินการ
- 6) ปัจจัยสู่ความสำเร็จ
- 7) ผลการดำเนินการ

3.2.3 สรุปรายงานผลการวิจัย

ครู และผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ จากการเข้าร่วม การอบรม และนำความรู้ความสามารถ ทักษะไปจัดการเรียนรู้ และได้รับการชี้แนะจากศึกษานิเทศก์หรือผู้ชี้แนะ จนมีผลสำเร็จที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ควรสรุปผลการทำงานเป็นรายงาน ผลการวิจัย ซึ่งทำได้ทั้งเป็นแบบไม่เป็นทางการและเป็นทางการ

เงื่อนไขความสำเร็จของการให้คำชี้แนะ

การให้คำชี้แนะเป็นนวิธการที่มีส่วนช่วยให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการพัฒนาสมรรถภาพ การทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย หรือสามารถนำความรู้ ความเข้าใจที่มีอยู่หรือที่ได้รับการอบรมมาสู่การปฏิบัติ ได้เพื่อให้การให้คำชี้แนะประสบผลสำเร็จ ศึกษานิเทศก์ควรมีหลักการชี้แนะดังนี้

1. มีความรู้ในเนื้อหาสาระที่จะทำการให้คำชี้แนะ การให้คำชี้แนะในแต่ละครั้งผู้ให้คำชี้แนะควรมี การศึกษาค้นคว้าและทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่จะทำการชี้แนะ และเติมเต็มความรู้ในส่วนที่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจ เพื่อพร้อมที่จะให้คำชี้แนะแก่ครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้ได้รับความรู้ ที่ถูกต้องสมบูรณ์
2. มีข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของผู้รับการให้ คำชี้แนะ ผู้ให้คำชี้แนะจะชี้แนะ และ ถ่ายทอดความรู้ไปยังผู้รับการให้คำชี้แนะได้ดี จะต้องมข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับการให้คำชี้แนะว่า ณ ขณะนี้มี ระดับความรู้แค่ไหน จะได้สามารถเติมเต็ม พัฒนาสมรรถภาพให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ และยัง ช่วยให้การชี้แนะดำเนินไปด้วยความราบรื่น มีประสิทธิภาพ
3. ให้คำชี้แนะแบบมีเป้าหมายและมีจุดเน้นร่วมกัน ผู้ให้คำชี้แนะและผู้รับการให้คำชี้แนะควรมี การตกลงร่วมกันว่า เป้าหมายสุดท้ายที่ต้องการให้เกิดคืออะไร ช่วยกันหายุทธวิธีต่าง ๆ เพื่อจะนำไปสู่เป้าหมายนั้น
4. มีระบบการติดตาม นิเทศ ประเมินผลการทำงานของครู ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีข้อมูลที สะท้อนผลการทำงานเพื่อจะได้นำไปคิดทบทวนการทำงานให้สามารถพัฒนาให้ดีขึ้น การติดตาม นิเทศ ประเมินผลเป็นขั้น นตอนสำคัญที่ผู้ให้คำชี้แนะหรือเครือข่าย เข้ามาติดตาม นิเทศ ประเมินผล ผู้รับการชี้แนะอย่าง ต่อเนื่อง ย่อมส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ของครูและผู้บริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับการสอนแบบ E - Learning

1. ความหมายของการจัดการสอนแบบ E - Learning

ปัทมา นพรัตน์ (2548) ให้ความหมายของ การเรียนรู้แบบออนไลน์ หรือ E - Learning ว่าเป็น การศึกษาเรียนรู้ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต (Internet) หรืออินทราเน็ต(Intranet) เป็นการเรียนรู้ ด้วยตัวเอง ผู้เรียนจะได้เรียนตามความสามารถและความสนใจของตน โดยเนื้อหาของบทเรียนซึ่งประกอบด้วย ข้อความ รูปภาพ เสียง วิดีโอและมัลติมีเดียอื่น ๆ จะถูกส่งไปยังผู้เรียนผ่าน Web Browser โดยผู้เรียน ผู้สอน และ เพื่อนร่วมชั้นเรียนทุกคน สามารถติดต่อ ปรึกษา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันได้เช่นเดียวกับการเรียนในชั้น เรียนปกติ โดยอาศัยเครื่องมือการติดต่อ สื่อสารที่ทันสมัย (E-Mail , Web-Board , Chat) จึงเป็นการเรียน สำหรับทุกคน เรียนได้ทุกเวลา และทุกสถานที่ (Learn for all : Anyone, Anywhere and Anytime)

ชฎิล เกษมสันต์ (2547) E-Learning หรือ Electronic Learning คือ การส่งความรู้ไปสู่ผู้เรียน โดยใช้ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Media) เช่น Computer ที่เชื่อมต่อเครือข่าย Internet หรือ Intranet

ในหลักการที่ว่าด้วย " การเรียนการสอนทางไกล " การเรียนการสอนแบบ E-Learning นี้สามารถเรียนได้จาก Web , CD ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ และผู้สอนกับผู้เรียนสามารถติดต่อสื่อสารกันได้โดยทาง E – Mail , Web board และ Chat room

ปรัชญนันท์ นิลสุข (2548) ให้ความหมาย ของ E - Learning คือ การจัดกระบวนการ และการใช้ประโยชน์จากสื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยเฉพาะคอมพิวเตอร์และระบบอินเทอร์เน็ต ที่ออกแบบการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ทุกที่ ไม่ยึดติดกับเวลาและความก้าวหน้าในการเรียนรู้

ถนอมพร เลหาจรัสแสง (2547) ให้ความหมายของ E - Learning ว่าหมายถึง การเรียน เนื้อหาหรือสารสนเทศสำหรับการสอนหรือการอบรม ซึ่งใช้การนำเสนอด้วยตัวอักษร ภาพนิ่ง ผสมผสานกับการใช้ภาพเคลื่อนไหววีดิทัศน์และเสียง โดยอาศัยเทคโนโลยีของเว็บ (Web Technology)ในการถ่ายทอดเนื้อหา รวมทั้งใช้เทคโนโลยีการจัดการหลักสูตร (Course Management System) ในการบริหารจัดการงานสอนต่าง ๆ

บุญเลิศ อรุณพิบูลย์ (2548) ให้ความหมายของ E - Learning คือ ระบบที่พัฒนาต่อ เนื่องจาก Web Based Instruction มีการเพิ่มเติมระบบการจัดการบริหารหลักสูตรและการเรียนรู้ของผู้เรียน นำเสนอได้ทั้งระบบ Online และ Offline นำเสนอได้ทั้งระบบ Synchronus และ Asynchronus

Krutus (2000) กล่าวว่า “ E - Learning เป็นรูปแบบของเนื้อหาสาระที่สร้างเป็นบทเรียน สำเร็จรูป ที่อาจใช้ซีดีรอม เป็นสื่อกลางในการส่งผ่าน หรือใช้การส่งผ่านเครือข่ายภายใน หรืออินเทอร์เน็ต ทั้งนี้ อาจจะอยู่ในรูปแบบคอมพิวเตอร์ช่วยการฝึกอบรม (Computer Based Training: CBT) และการใช้เว็บเพื่อการ ฝึกอบรม (Web Based Training: WBT) หรือการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมก็ได้”

Campbell (1999) ได้ให้ความหมายว่า “ E - Learning เป็นการใช้นวัตกรรมที่มีอยู่ใน เครือข่ายอินเทอร์เน็ต สร้างการศึกษาที่มีปฏิสัมพันธ์ และการศึกษาที่มีคุณภาพสูง ที่ผู้คนทั่วโลกมีความสะดวก และสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว ไม่จำกัดสถานที่และเวลา เป็นการเปิดประตูการศึกษาตลอดชีวิตให้ กับ ประชากร ”

2. ความสำคัญและความจำเป็นของการจัดการสอนแบบ E - Learning

ในโลกยุคปัจจุบัน E – Learning มีความสำคัญมากขึ้นทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ไม่จำกัดอยู่แต่ในห้องเรียน หรือในโรงเรียนเท่านั้น นอกจากนี้ ยังเป็นการส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้เป็น รายบุคคล และการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตอบสนองคุณลักษณะใฝ่รู้ ใฝ่เรียนและพัฒนา ทักษะการคิดการสืบค้นของผู้เรียน โดยส่วนใหญ่แล้ว E - Learning จะถูกใช้ประโยชน์ในกรณีต่อไปนี้ คือ

1. เป็นแหล่งความรู้ของผู้เรียน (Knowledge Based) โดยที่อินเทอร์เน็ตถือเป็นแหล่งความรู้ ที่กว้างขวางที่สุดในโลก ที่ผู้เรียนควรได้รู้จักศึกษาเพื่อการแสวงหา วิเคราะห์และสร้างองค์ความรู้ได้เป็นอย่างดี

2. เป็นห้องปฏิบัติการของผู้เรียน (Virtual Lab) ในโลกของอินเทอร์เน็ตผู้เรียนสามารถเรียนรู้ ผูกพันทักษะและปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมากมาย โดยมีแหล่งความรู้ที่กว้างขวาง แต่อย่างไรก็ตามการที่ ผู้เรียนจะได้ฝึกฝนและปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ นั้น อาจต้องอยู่ในความดูแล กำกับ แนะนำ ติดตามของครูผู้สอนด้วย จึงจะทำให้กิจกรรมต่าง ๆ มีส่วนเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เป็นส่วนของห้องปฏิบัติการจำลองสภาพต่าง ๆ (Sim Lab)ในโลกของคอมพิวเตอร์ สามารถกระทำการต่าง ๆ ได้ในขณะที่โลกที่เป็นจริงไม่สามารถกระทำได้ เช่น การจำลองปรากฏการณ์ธรรมชาติ การเจริญเติบโตของสิ่งมีชีวิต การเกิดภูเขาไฟระเบิด ระบบสุริยะจักรวาล ฯลฯ หรือเหตุการณ์ที่อันตราย เช่น การเกิดปฏิกิริยานิวเคลียร์ หรือ การถ่ายทอดจินตนาการออกมาเป็นภาพที่ชัดเจนเสมือนจริง ทำให้การเรียนรู้และความคิดของมนุษย์เป็นไปอย่างกว้างขวาง อิสระ ไร้ขอบเขต และไร้ข้อจำกัดมากขึ้น

4. นำผู้เรียนออกไปสู่โลกกว้าง (Reaching Out) เป็นการเปิดประตูห้องเรียนออกไปสัมผัสกับความเป็นไปของโลก ศึกษาสิ่งที่เป็นอยู่จริง ๆ ที่ไม่ได้มีอยู่เฉพาะแต่ในห้องเรียน หรือหนังสือเรียนเท่านั้น แต่เป็นการศึกษาความรู้ที่เป็นอยู่จริง ทำให้รู้เท่าทันความเป็นไป การเปลี่ยนแปลงของโลก และรู้จักโลกที่เราอยู่มากขึ้น

5. นำโลกกว้างมาสู่ห้องเรียน (Reaching within) เป็นการดึงเอาเรื่องที่อยู่ใกล้ตัว ใกล้จากประสบการณ์ที่ผู้เรียนจะสัมผัสได้จริง ๆ มาสู่ห้องเรียน ทำให้มีความรู้กว้างขวาง และรู้จักนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ และใช้ในชีวิตประจำวันมากขึ้น ในโลกปัจจุบันเราจะพบว่า “ ผู้ที่มีข้อมูลมากกว่าย่อมได้เปรียบ และผู้ที่มีข้อมูลมากที่สุดจะได้เปรียบกว่า แต่ที่ยิ่งไปกว่านั้นอีกก็คือ ผู้ที่มีข้อมูลที่ต้องและใช้ข้อมูลเป็นจะได้เปรียบที่สุด ” ดังนั้น นอกจากผู้เรียนจะรู้จักแสวงหาข้อมูลแล้ว ยังต้องรู้จักวิเคราะห์ความถูกต้อง ความเหมาะสมของข้อมูลที่มีอยู่ และสามารถนำข้อมูลไปใช้จึงจะเกิดประโยชน์สูงสุด

6. เป็นเวทีการแสดงออก (Performance) ระบบอินเทอร์เน็ตเป็นระบบที่เชื่อมโยงโลกทั้งหมดเข้าด้วยกันทำให้ระยะทางไม่เป็นปัญหาในการติดต่อสื่อสารอีกต่อไป ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็น แสดงผลงาน แสดงทักษะ ความรู้ ความสามารถออกไปสู่การรับรู้ของผู้คนได้อย่างไร้ขอบเขต และได้รับการยอมรับมากขึ้น รวมถึงมีโอกาสที่จะก้าวหน้าและประสบความสำเร็จได้มากขึ้น

นอกจากนี้ในการจัดการเรียนรู้ E-Learning ถือเรื่องที่คุณครูผู้สอนต้องปรับแนวคิด ประชัญญาเกี่ยวกับการเรียนการสอนบ้างและยอมรับข้อจำกัดบางประการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โดยปรับแนวคิด เช่น เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ทดแทนการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีทางเลือกใหม่ในการเรียนรู้ที่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการถ่ายทอดเนื้อหาจากครูผู้สอนแต่เพียงอย่างเดียว แต่ผู้เรียนยังสามารถเรียนรู้ได้จากสิ่งแวดล้อม และจากแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ที่อยู่รอบตัว รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ในอินเทอร์เน็ตอีกด้วย ที่กล่าวเช่นนี้ไม่ได้หมายความว่า ไม่จำเป็นต้องมีการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพียงแต่ต้องการให้เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของเรียนของผู้เรียน เป็นการเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้เพิ่มเติมจากในชั้นเรียน นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้ในลักษณะอื่นๆ ให้หลากหลายก็เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองผู้เรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งความมุ่งหมายของการสอนรายบุคคลนั้นจะยึดหลักว่า “ผู้เรียนต้องมีความรับผิดชอบในการเรียนด้วยตนเอง ได้มีโอกาสเรียนตามลำพัง จะต้องเป็นการสนับสนุน ส่งเสริมให้เป็นผู้เรียนตลอดชีวิต มากกว่าเป็นผู้เรียนที่อยู่ภายใต้การบังคับตลอดเวลา เป็นการเน้นการเรียนมากกว่าการสอน เน้นในเรื่องความสนใจ ความต้องการและความรู้สึกของผู้เรียนเป็นเรื่องสำคัญอันดับแรก และผู้เรียนได้รับการประเมินความก้าวหน้าด้วยตนเอง ดังนั้นความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนจึงเป็นคุณลักษณะสำคัญที่ควรเน้นในโลกยุคปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง แต่อย่างไรก็ตาม การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นสิ่งที่ดี แต่การรู้จักแต่ตนเอง มีเฉพาะโลกของตัวเอง ขาดความเข้าใจต่อผู้อื่น ขาดการคิดแบบองค์รวม ก็เป็นสิ่งที่ครูผู้สอนต้องพึงตระหนัก

เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนเปลี่ยนบทบาทจาก “ ผู้สอน ” (Teacher) เป็น “ ผู้แนะนำ ” (Facilitator) การเรียนการสอนในชั้นเรียนนั้นครูมักจะเป็นผู้มีบทบาทมากที่สุดในชั้นเรียน ทำให้ชั้นเรียนเป็นกิจกรรมสำคัญของผู้สอนไม่ใช่ผู้เรียน นอกจากนี้ผู้เรียนแต่ละคนก็มีโอกาสในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันซึ่งเป็นไปตามลักษณะการเรียนรู้ (Learning Style) ของแต่ละคน การจัดการเรียนรู้ E - Learning จะทำให้ผู้เรียนเป็นผู้ควบคุมการเรียนรู้ของตนเองได้ไม่ขึ้นอยู่กับผู้อื่น ดังนั้น บทบาทของครูในการสอนจะเปลี่ยนไป โดยครูจะเป็นผู้แนะนำวิธีการเรียน เสนอแนะแนวทางการเรียนรู้ตลอดจนอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียน

เป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเปลี่ยนบทบาทจาก “ ผู้เรียน ” (Learner) เป็น “ ผู้แสวงหา ” (Researcher) เมื่อบทบาทของครูเปลี่ยน บทบาทของผู้เรียนก็ควรเปลี่ยนตาม โดยผู้เรียนจะไม่เป็นผู้ที่คอยแต่รับการสอน แต่จะมีบทบาทเป็นผู้ศึกษา ค้นคว้า แสวงหาความรู้ สร้างองค์ความรู้และใช้องค์ความรู้นั้น ๆ ด้วยตนเอง

เป็นการย้ายฐานการสอนจากห้องเรียนจริง (Classroom-Based Instruction) ไปสู่ห้องเรียนเสมือนบนเว็บ (Web-Based Instruction) ซึ่ง E - Learning เป็นการเรียนการสอนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยที่ผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาหาความรู้จากบทเรียนออนไลน์ที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้ และระบบการติดต่อสื่อสารที่สามารถโต้ตอบกันได้ทำให้มีลักษณะเหมือนกับห้องเรียนห้องหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า ห้องเรียนเสมือน (Virtual classroom) ในการเรียนรู้ลักษณะนี้ครูต้องยอมรับข้อจำกัดบางประการ เช่น ครูไม่ได้เป็นผู้ควบคุมชั้นเรียน ไม่ได้เป็นผู้คอยสอดส่องสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน อย่างไรก็ตามก็ยังมีพฤติกรรมที่ครูสามารถประเมินได้ เช่น ความรับผิดชอบ ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ความพากเพียรพยายาม ความสนใจ ความร่วมมือ ฯลฯ ที่สามารถประเมินได้จากผลงานของผู้เรียน และการติดต่อสื่อสารระหว่างกันทางระบบอินเทอร์เน็ต

เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผสมผสานความร่วมมือหลายฝ่าย การจัดการเรียนรู้ E - Learning มีองค์ประกอบหลายประการ นอกจากครูผู้สอน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาแล้วยังต้องมีผู้ดูแลระบบ โปรแกรมเมอร์ ผู้ช่วยในการผลิตบทเรียน รวมถึงผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญภายนอก และผู้ปกครอง ที่จะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด เพราะเมื่อการจัดการเรียนรู้ไม่ได้จำกัดอยู่แต่ในชั้นเรียนหรือในโรงเรียนแล้ว ผู้มีส่วนร่วมก็ไม่ได้มีจำกัดอยู่แค่ครูกับนักเรียนอีกต่อไป

3. รูปแบบการจัดการสอนแบบ E - Learning

E - Learning ถือว่ามีสถานะเป็นสื่อการเรียนรู้แบบหนึ่งโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงซึ่งครูควรจะได้นำมาใช้และต้องใช้ให้เป็น โดยนำมาใช้ในรูปแบบต่างๆ ได้ดังนี้

1. สื่อการเรียนรู้ E-Learning จำแนกตามระบบการเชื่อมโยงข้อมูล ได้ 2 ชนิด คือ

1.1 ชนิด Stand Alone หมายถึงสื่อ E - Learning แบบปิด (Offline) ที่สามารถแสดงผล ได้บนเครื่องคอมพิวเตอร์บุคคลเครื่องใด ๆ โดยที่ไม่ได้เชื่อมโยงกับเครื่องอื่น ๆ และเครื่องอื่น ๆ ไม่สามารถเรียกดูข้อมูลเนื้อหาได้

1.2 ชนิด Online หมายถึงสื่อ E-Learning แบบเปิดที่สามารถแสดงผลได้โดยเครื่องคอมพิวเตอร์อื่น ๆ ที่มีระบบใกล้เคียงกันโดยมีการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายร่วมกัน ซึ่งอาจเป็นระบบเครือข่ายภายใน (LAN) หรือระบบอินเทอร์เน็ต ก็ได้

2. สื่อการเรียนรู้ E - Learning จำแนกตามลักษณะวิธีการสื่อสาร ได้ 2 ชนิด คือ

2.1 ชนิดสื่อสารทางเดียว (One-way Communication) คือการสื่อสารในลักษณะที่ผู้ให้สารไม่เปิดโอกาสให้ผู้รับสารได้เป็นฝ่ายให้สารและไม่สนใจต่อปฏิกิริยาตอบกลับของอีกฝ่ายหนึ่ง สื่อชนิดนี้ได้แก่ สื่อชนิด E – Books ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ที่เน้นการให้ข้อมูล ถึงแม้จะให้ผู้เรียนมีโอกาสสร้างปฏิสัมพันธ์กับสื่อแต่ก็เป็นไปเพื่อการเลือกศึกษาเนื้อหา ไม่ได้เป็นการโต้ตอบกลับ

2.2 ชนิดสื่อสารสองทาง (Two-way Communication) คือ การสื่อสารที่มีทั้งให้และรับข่าวสารระหว่างกัน โดยที่แต่ละฝ่ายเป็นทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร มีการโต้ตอบให้ข้อมูลย้อนกลับไปมา สื่อชนิดนี้ได้แก่ บทเรียน CAI ชนิดที่มีปฏิสัมพันธ์ หรือระบบจัดการบทเรียน (LMS)

3. สื่อการเรียนรู้ E-Learning จำแนกตามระดับการใช้งาน ได้ 3 ชนิด คือ

3.1 สื่อเสริม (Supplementary) เป็นสื่อที่ใช้ประกอบในการเรียนการสอนปกติ ผู้เรียนเรียนแบบปกติ เป็นเพียงสื่อประกอบบทเรียนบ้างเพื่อให้ผู้เรียนศึกษาเพิ่มเติมที่ผู้เรียนอาจจะใช้หรือไม่ใช้ก็ได้ หรือเป็นการที่ครูคัดลอกเนื้อหาจากแบบเรียนไปบรรจุไว้ในอินเทอร์เน็ต แล้วแนะนำให้ผู้เรียนไปเปิดดู

3.2 สื่อเพิ่มเติม (Complementary) เป็นสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนปกติ ผู้เรียนเรียนแบบปกติ แต่มีการกำหนดเนื้อหาให้ศึกษา หรือสืบค้นจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือ Website เป็นบางเนื้อหา และมีการกำหนดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เข้าไปศึกษาเนื้อหา โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ที่จะต้องมีการวัดและประเมินการเรียนรู้ประกอบไปด้วย ปัจจุบันในการจัดการเรียนการสอนของครูมักจะเป็นแบบนี้เพิ่มมากขึ้น

3.3 สื่อหลัก (Comprehensive Replacement) เป็นสื่อใช้ทดแทนการเรียนการสอนหรือการบรรยายในชั้นเรียน โดยที่เนื้อหาทั้งหมดมีความสมบูรณ์แบบในตัวเองครบกระบวนการเรียนรู้ หรือเป็นเนื้อหา Online ที่มีการออกแบบให้ใกล้เคียงกับครูผู้สอนมากที่สุด เพื่อใช้ทดแทนการสอนของครูโดยตรง สื่อชนิดนี้ได้แก่ บทเรียนสำเร็จรูป หรือ สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีการออกแบบไว้อย่างเหมาะสม ครบวงจร หรือใช้ระบบจัดการบทเรียน (LMS)

4. องค์ประกอบของการจัดการสอนแบบ E – Learning

การจัดการสอนแบบ E-Learning ต้องอาศัยการดำเนินการอย่างเป็นระบบ เนื่องจากการดำเนินการต้องมีความเกี่ยวข้องกันหลายฝ่าย ในการจัดการระบบ E-Learning นั้น อย่างน้อยที่สุดควรประกอบด้วยส่วนประกอบที่สำคัญ 7 ส่วน คือ

1. กระบวนการจัดการเรียนรู้ (Learning Process) ประกอบด้วย การวิเคราะห์หลักสูตร กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหรือจุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดเนื้อหา กำหนดกิจกรรมการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ซึ่งรวมแล้วอาจหมายถึงตัวหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษานั้นเอง ในส่วนนี้เป็นหน้าที่รับผิดชอบของครูผู้สอนโดยตรง

2. ระบบเครือข่าย (Network) ประกอบด้วยการวางระบบเครือข่ายภายใน (Intranet) และระบบเครือข่ายภายนอก (Internet) ให้เชื่อมโยงทั่วถึงกัน การจัดการเกี่ยวกับระบบเครือข่ายของสถานศึกษา จะต้องมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับระบบโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ด้าน ICT ของประเทศด้วย โดยอยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายคอมพิวเตอร์หรือผู้ดูแลระบบ

3. สื่อการสอน (Instructional Media) ประกอบด้วยสื่อที่ใช้การเรียนรู้ชนิดต่างๆ ซึ่งในที่นี้หมายถึง สื่อที่ใช้ในการถ่ายทอดเนื้อหาโดยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์โดยเฉพาะ ที่สามารถนำเสนอผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ได้โดยสะดวก ซึ่งผลิตโดยครูผู้สอนและอาจมีฝ่ายอื่นๆ ร่วมด้วย

4. การติดต่อสื่อสาร (Communication) ประกอบด้วยวิธีการติดต่อสื่อสารแบบต่างๆ ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเพื่อให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ การติดต่อสื่อสารมีทั้งระบบปิด เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ Web Cam หรือระบบเปิด เช่น กระดานข่าว กระดานสนทนา และการประชุมทางไกล เป็นต้น การเลือกวิธีสื่อสารที่เหมาะสมจะพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. บุคลากรที่เกี่ยวข้อง (Personals) ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้ดูแลนโยบาย สนับสนุนและควบคุม ผู้ดูแลระบบเป็นผู้จัดการระบบ ผู้พัฒนาโปรแกรม ครูผู้สอน และช่างเทคนิคเป็นผู้ผลิต หรืออาจรวมถึงผู้เชี่ยวชาญในสาขาอื่นๆ ร่วมด้วย เช่น นักวิเคราะห์และออกแบบระบบการสอน นักออกแบบสื่อการนำเสนอ และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาวิชา เป็นต้น

6. ผู้เรียน (Learners) จะต้องมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ผ่านระบบเครือข่าย โดยมีความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐานพอสมควร เกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตในการสืบค้น การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำเนื้อหา ข้อมูล การนำเสนองาน และการติดต่อสื่อสาร

7. แหล่งเรียนรู้ (Resources) ซึ่งครูผู้สอนจะต้องศึกษา จัดหา เตรียมไว้ในระบบสำหรับผู้เรียนให้สามารถศึกษาและสืบค้นได้โดยสะดวก ในปัจจุบันแหล่งเรียนรู้มีอยู่กว้างขวางมากมาย และหลากหลายเพียงพอต่อการเรียนรู้โดยที่ผู้สอนไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ผลิตเนื้อหาต่างๆ ทั้งหมด เพียงแต่ครูผู้สอนควรไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ไว้ก่อนเพื่อที่จะแนะนำผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม แหล่งเรียนรู้ต่างๆ แบ่งได้ดังนี้

7.1 แหล่งเรียนรู้ที่เป็นสถานที่ ได้แก่ สถานศึกษาเฉพาะทาง สถานประกอบการ แหล่งผลิต แหล่งจำหน่าย พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม วัด อุทยานประวัติศาสตร์ แหล่งโบราณคดี ศูนย์อุตสาหกรรม สถาบันพัฒนาฝีมือและแรงงาน ฯลฯ

7.2 แหล่งเรียนรู้ที่เป็นแหล่งศึกษาอ้างอิง ได้แก่ ห้องสมุด หอจดหมายเหตุ วัด หนังสือ ตำรา จดหมายเหตุ บันทึกเรื่องราว พงศาวดาร ตำนาน ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพพิมพ์ ข้อมูลที่ถูกบันทึกไว้โดยสื่อเทคโนโลยีต่างๆ และอินเทอร์เน็ต ฯลฯ

7.3 แหล่งเรียนรู้ที่เป็นบุคคล ได้แก่ ผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ช่างฝีมือ ศิลปินพื้นบ้าน นักปกครอง คนในท้องถิ่น ฯลฯ

7.4 แหล่งเรียนรู้ที่เป็นสถานการณ์จริง ได้แก่ เหตุการณ์จริง ประเพณี พิธีกรรม ขบวนการ งานเทศกาลต่างๆ ฯลฯ

5. ประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนแบบ E - Learning

E - Learning ถือได้ว่าเป็นการปรับกระบวนทัศน์ใหม่ (New Paradigm Shift) ทางการศึกษา เพราะ E-learning สามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น ประโยชน์ของ E - Learning มีอยู่ด้วยกันหลายประการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. E - Learning ช่วยให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น งานวิจัยหลายชิ้นสนับสนุนเนื้อหาการเรียนซึ่งถูกถ่ายทอดผ่านทางมัลติมีเดียนั้นสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้

2. ดีกว่าการเรียนจากสื่อข้อความแต่เพียงอย่างเดียว ดังนั้นหากจะเปรียบ E - Learning กับการสอนที่เน้นการบรรยายในลักษณะ Chalk and Talk ซึ่งผู้สอนในปัจจุบันยังคงใช้กันอยู่นั้น E - Learning ที่ได้รับการออกแบบและผลิตมาอย่างมีระบบจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า นอกจากนี้ในด้านของประสิทธิภาพการเรียน อันเกิดจากสื่อแล้ว ในด้านของระบบ E - Learning ยังมีการจัดหาเครื่องมือ (Course Management Tool) ซึ่งทำให้ผู้สอนสามารถตรวจสอบความก้าวหน้าของพฤติกรรม การเรียนของผู้เรียนได้อย่างละเอียดและตลอดเวลา

3. E - Learning จะมีการใช้เทคโนโลยี Hypermedia ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงของข้อมูลไม่ว่าจะเป็นในรูปของข้อความ ภาพนิ่ง เสียง กราฟิก วิดีโอ ภาพเคลื่อนไหว ที่เกี่ยวเนื่องกันเข้าไว้ด้วยกันในลักษณะ Non - Linear เพื่อความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลของผู้ใช้ ประโยชน์ของการประยุกต์ใช้ Hypermedia ไว้ว่า Hypermedia สามารถใช้เป็นวิธีการนำเสนอความรู้สำหรับสื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพได้ ทั้งนี้เนื่องจากการที่ Hypermedia นี้ สามารถนำเสนอเนื้อหาในลักษณะของกรอบความคิดแบบใยแมงมุม (Web Framework) ซึ่งเป็นกรอบความคิดที่เชื่อว่าจะมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันกับวิธีที่มนุษย์จัดระบบความคิดภายในจิตใจ ดังนั้น ผู้เรียนที่เรียนจาก E - Learning จะสามารถควบคุมการเรียนของตนได้และย่อมจะได้รับความรู้และมีการจดจำได้ดีขึ้น

4. E - Learning ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามจังหวะของตน (Self - paced Learning) ผู้เรียนสามารถที่จะควบคุมการเรียนของตนในด้านของลำดับการเรียน (Sequence) ตามพื้นฐานความรู้ ความถนัดและความสนใจของตน ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนเฉพาะเนื้อหาส่วนที่ต้องการทบทวน โดย ไม่ต้องเรียนในส่วนที่เข้าใจแล้ว ซึ่งในลักษณะนี้ ถือเป็น การให้อิสระแก่ผู้เรียนในการควบคุมการเรียนของตน (Learner Control)

5. E - Learning เอื้อให้เกิดการโต้ตอบ (Interaction) ที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการโต้ตอบกับเนื้อหา การโต้ตอบกับครูผู้สอนและกับเพื่อน คอร์สแวร์ที่ได้รับการออกแบบมาอย่างดีนั้นจะเอื้อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับเนื้อหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตัวอย่าง เช่น การออกแบบเนื้อหาในลักษณะเกม หรือ การจำลอง เป็นต้น นอกจากนี้ E - Learning ยังเอื้อให้ผู้เรียนเกิดการโต้ตอบกับครูผู้สอนและกับเพื่อนได้อย่างที่เราทราบกันดีว่า การเรียนการสอนที่ดีที่สุด ก็คือ การเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีการโต้ตอบกับผู้สอนหรือกับผู้เรียนอื่น ๆ ได้มากที่สุด เพราะการเรียนในลักษณะนี้ผู้สอนจะสามารถตอบสนองความต้องการ ปัญหา และคำถามต่าง ๆ ของผู้เรียน ได้ทันที E - Learning ให้ออกาสผู้เรียนในการโต้ตอบกับครูผู้สอน และ/หรือการได้รับผลป้อนกลับทั้งในลักษณะเวลาเดียวกัน (Synchronous) เช่น การสนทนา (Chat) หรือ การออกอากาศสด (Live Broadcast) และในลักษณะต่างเวลากัน (Asynchronous) เช่น การทิ้งข้อความไว้บนเว็บบอร์ด (Web Board)

6. E - Learning ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ รวมทั้งเนื้อหาที่มีความทันสมัย และตอบสนองต่อเรื่องราวต่าง ๆ ในปัจจุบันได้อย่างทันท่วงทีเพราะการที่เนื้อหาการเรียนอยู่ในรูปของข้อความ อิเล็กทรอนิกส์ (E - Text) ซึ่งได้แก่ข้อความซึ่งได้รับการจัดเก็บประมวลผลนำเสนอและเผยแพร่ทางคอมพิวเตอร์จึงทำให้มีข้อได้เปรียบสื่ออื่นๆ หลายประการโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านของความสามารถในการ

ปรับปรุงเนื้อหาสารสนเทศให้ทันสมัยได้ตลอดเวลา การเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการด้วยความสะดวกและรวดเร็ว และความคงทนของข้อมูล

7. ข้อความซึ่งได้รับการจัดเก็บ ประมวลผล นำเสนอ และเผยแพร่ทางคอมพิวเตอร์จึงทำให้มีข้อได้เปรียบสื่ออื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านของความสามารถในการปรับปรุงเนื้อหาสารสนเทศให้ทันสมัยตลอดเวลา การเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการด้วยความสะดวกและรวดเร็ว และความคงทนของข้อมูล

8. E - Learning ถือเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่สามารถจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนในวงกว้างขึ้น เพราะผู้เรียนใช้การเรียนในลักษณะ E - Learning ไม่มีข้อจำกัดในด้านการเดินทางมาศึกษาในเวลาใดเวลาหนึ่งและสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง ดังนั้น E-learning ยังสามารถนำไปใช้เพื่อสนับสนุนการเรียนในลักษณะตลอดชีวิต (Life Long Learning) ได้ด้วย และยิ่งไปกว่านั้น เราสามารถนำ E - Learning ไปใช้เพื่อเปิดโอกาสสำหรับผู้เรียนที่ขาดโอกาสในการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้เป็นอย่างดี ซึ่งจากงานวิจัยในประเทศไทย พบว่า ยังมีผู้เรียนที่ขาดโอกาสในการศึกษา ชั้นอุดมศึกษาอันเนื่องมาจากข้อจำกัดของสถาบันการศึกษาที่จำกัดจำนวนในการรับผู้เรียน และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ในอีกทศวรรษข้างหน้า ซึ่งการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนจำนวนมากขึ้น โดยมีค่าใช้จ่ายเท่าเดิม ก็เท่ากับเป็นการลดต้นทุนในการจัดการศึกษานั้น ๆ

สรุปได้ว่า การเรียนการสอน E - Learning มีประโยชน์มากมายหลายประการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. ความรวดเร็วและผลกระทบที่มีต่อการพัฒนาตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ เพราะ E - Learning ให้บริการผ่านสื่อที่ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เป็นหลักจึงมีข้อได้เปรียบที่สามารถนำผู้เรียนเข้าสู่บทเรียนได้อย่างรวดเร็วโดยผู้เรียน ไม่ต้องเสียเวลาในการรอเพื่อเข้าสู่บทเรียนนั้นๆ เยนนอกจากนั้นผู้เรียนสามารถเลือกที่จะเข้าเรียนในบทเรียนใดก่อนหรือหลังได้ด้วยตัวเองโดยที่ไม่ต้องเรียนตามลำดับของบทเรียนในรายวิชานั้น ซึ่งนับเป็น จุดเด่นของการเรียนแบบ E - Learning

2. ความทันสมัยอยู่เสมอของหลักสูตรการอบรม การที่ผู้เรียนสามารถเลือกบทเรียนและจัดลำดับของการเรียนด้วยตนเองในบริการแบบ E - Learning ทำให้สามารถสนองตอบพฤติกรรมการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลได้เป็นอย่างดี เพราะผู้เรียนบางคนมีพฤติกรรมที่จะเลือกเรียนในหัวข้อหรือ บทเรียนที่ตนคิดว่ามีประโยชน์หรือสามารถตอบปัญหาที่ตนสงสัย ในขณะที่นั้นก่อนแล้วจึงเรียนบทเรียนอื่น ๆ ภายหลัง นอกจากนั้นการที่ผู้เรียนสามารถเลือกสถานที่ เวลา และช่วงเวลาของผู้เรียนรู้สึกว่าจะสะดวกสบาย หรือเหมาะสมต่อการเรียนรู้ของตนมากที่สุด การเรียนย่อมเกิดจากความเต็มใจและมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผลของการเรียนรู้และการที่ผู้พัฒนาระบบ E - Learning มีการปรับปรุงข้อมูลในบทเรียนของตนให้ทันสมัยอยู่เสมอจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

3. เป็นการศึกษาที่เสียต้นทุนต่ำ ทั้งนี้เพราะผู้เรียนสามารถ เรียนจากแหล่งที่มีการเชื่อมโยงเครือข่ายที่ใกล้กับที่พักอาศัยหรือ แหล่งที่ผู้เรียนสะดวกที่สุด และส่วนใหญ่ผู้เรียนเสียค่าสมัครครั้งเดียว แต่สามารถเรียนบทเรียนนั้น ๆ ได้หลายครั้งไม่มีการจำกัดจำนวนครั้งที่เรียน การสอบเพื่อวัดผลก็สามารถทำได้จากสถานที่เดียวกับที่เรียน ดังนั้น เมื่อมองในแง่ของการเปรียบเทียบต้นทุนแห่งค่าเสียโอกาส (Opportunity cost) แล้ว E - Learning มีต้นทุนต่อหน่วยสำหรับผู้เรียนต่ำกว่าการเรียนโดยปกติ เพราะไม่มีค่าเดินทาง ค่าที่พัก (ในกรณีที่ผู้เรียนอยู่ไกลสถานศึกษา) และสามารถเรียนในขณะที่กำลังทำงานอยู่ใน

ที่ทำงานด้วยในช่วงที่มีเวลาว่าง หรือนายจ้างอนุญาต โดยไม่ต้องทิ้งงานเพื่อเดินทางไปเรียนในส่วนของผู้พัฒนา
บทเรียนเองก็เสียต้นทุนต่ำเพราะเสียต้นทุนในการพัฒนาครั้งเดียวก็สามารถนำไปใช้งานได้หลายต่อหลายครั้ง โดย
จะเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเป็นครั้งคราว เฉพาะเพื่อการบำรุงรักษาข้อมูล อุปกรณ์ที่ให้บริการและค่าใช้จ่ายในการ
ปรับปรุงข้อมูลเท่านั้น ซึ่งจะต่ำกว่าที่จะต้องพัฒนาบทเรียนใหม่ทุกครั้งที่จะให้บริการอย่างเห็นได้ชัด ดังนั้นผู้
ให้บริการสามารถคิดค่าบริการในการเรียนในราคาไม่แพงนักเพื่อแข่งขันกับผู้ประกอบการรายอื่น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูโรงเรียนชุมชนนาจารย์วิทยา จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. แบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) ในการจัดการเรียนรู้แบบ e-Learning
2. แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนต่อการเรียนรู้แบบ e-Learning

วิธีดำเนินการศึกษา

ขั้นที่ 1 การเตรียมการก่อนการนิเทศ

ศึกษาข้อมูลสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพ ศึกษาความต้องการของผู้รับการนิเทศ คือ สืบหาปัญหาและความต้องการ วิเคราะห์ข้อมูล จัดลำดับความสำคัญ กำหนดรูปแบบ กิจกรรม วัตถุประสงค์และเป้าหมายในการนิเทศ

ขั้นที่ 2 การดำเนินการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching)

1. จัดทำปฏิทินการนิเทศ การนัดหมายผู้รับการนิเทศ โดยประสานกับผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนนาจารย์วิทยา ศึกษาข้อมูลสภาพปัจจุบันและความต้องการในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพ ศึกษาความต้องการของผู้รับการนิเทศ คือ สืบหาปัญหาและความต้องการ วิเคราะห์ข้อมูล จัดลำดับความสำคัญ กำหนดรูปแบบ กิจกรรม วัตถุประสงค์และเป้าหมายในการนิเทศ

2. สร้างเครื่องมือเพื่อรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบการนิเทศครูในการจัดการเรียนการสอน แบบสอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) ในการจัดการเรียนรู้แบบ e-Learn แบบสัมภาษณ์ครูผู้สอนต่อการเรียนรู้แบบ e-Learning

3. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้ นายสมนึก ภูวสานต์ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และปรับแก้ไขตามคำแนะนำ

4. ขั้นการสังเกตการณ์ (Observation) ผู้ศึกษาใช้เทคนิคการนิเทศแบบชี้แนะ (Coaching) และบันทึกการสังเกตการสอน

ขั้นที่ 3 การสรุปผลการนิเทศแบบชี้แนะ

1. ประชุมเชิงปฏิบัติการผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อวิเคราะห์ผลการประเมิน ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ

2. ผู้นิเทศให้คำปรึกษา แนะนำ ผู้รับการนิเทศต่อการนิเทศแบบชี้แนะ

3. สํารวจความพึงพอใจของครูผู้สอน

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกการนิเทศ และแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจในการนิเทศแบบชี้แนะ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจมาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดความหมายของช่วงคะแนนเฉลี่ยในการประเมินเป็นระดับดังนี้

คะแนน	1.00 - 1.49	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด
คะแนน	1.50 - 2.49	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อย
คะแนน	2.50 - 3.49	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
คะแนน	3.50 - 4.49	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมาก
คะแนน	4.50 - 5.00	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

เวลาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2561 ถึง 12 เมษายน 2561 โดยใช้เวลาในการประชุมเชิงปฏิบัติการ 1 วัน และดำเนินการตามกระบวนการ

บทที่ 4

ผลการศึกษา

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์

เพื่อความเข้าใจในการแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏผลดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนนาจารย์วิทยา จำนวน 5 คน ที่มีต่อการนิเทศการศึกษาเทคนิคการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) ในการเรียนรู้แบบ e-Learning

N	\bar{X}	S.D.	การแปลความหมาย
1	4.80	0.45	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
2	4.40	0.55	ระดับความพึงพอใจมาก
3	4.60	0.55	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
4	4.40	0.55	ระดับความพึงพอใจมาก
5	3.80	0.84	ระดับความพึงพอใจมาก
6	4.20	0.45	ระดับความพึงพอใจมาก
7	4.60	0.55	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
8	3.80	0.45	ระดับความพึงพอใจมาก
9	4.00	0.71	ระดับความพึงพอใจมาก
10	4.20	0.45	ระดับความพึงพอใจมาก
เฉลี่ยรวม	4.28	0.61	ระดับความพึงพอใจมาก

ผลการประเมินพบว่า ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่า $\bar{X} = 4.28 / S.D. = 0.61$) เมื่อพิจารณาผลการประเมินรายด้านพบว่า อยู่ในระดับ มาก และมากที่สุด

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

1. ครูโรงเรียนชุมชนนารายณ์วิทยา จำนวน 5 คน มีความพึงพอใจต่อการนิเทศการศึกษา เทคนิคการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) คิดเป็นร้อยละ 85.6
2. ครูพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนด้วยระบบการเรียนรู้แบบ e-Learning

อภิปรายผล

ครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนนารายณ์วิทยา จำนวน 5 คน มีความพึงพอใจต่อเทคนิคการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 85.6 ดังนั้นเทคนิคการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) จึงมีความเหมาะสมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนได้

ข้อเสนอแนะ

เทคนิคการนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) มีความเหมาะสม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนได้ คณะครูมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด สามารถใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับศึกษานิเทศก์ในการออกนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูได้

เอกสารอ้างอิง

การนิเทศแบบให้คำชี้แนะ (Coaching) [http://bet.obec.go.th/eqa/images/2010/
subject_4.doc](http://bet.obec.go.th/eqa/images/2010/subject_4.doc)

สัจด์ อุทรานันท์. การนิเทศการศึกษา : หลักการ ทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหาร
การศึกษาคณะครุศาสตร์, 2530.

สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน สพฐ. .การพัฒนาศึกษานิเทศก์ ICT เพื่อการเรียนการสอน.
กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด , 2554

ภาคผนวก

ภาพกิจกรรม

ภาพกิจกรรม

